

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ
Кафедра международного права**

Аннотация к дипломной работе

**КОНЦЕПЦИЯ ПРАВА ЧЕЛОВЕКА НА ЧИСТЫЙ ВОЗДУХ В
СОВРЕМЕННОМ МЕЖДУНАРОДНОМ ПРАВЕ**

Тихонченко Мария Андреевна

Научный руководитель – старший преподаватель Касияненко Н.В.

Минск, 2021

АННОТАЦИЯ

1. Структура и объём дипломной работы

Дипломная работа состоит из задания на дипломную работу, оглавления, реферата дипломной работы, введения, трех глав, заключения, 1 приложения, списка использованной литературы. Общий объем работы составляет 64 страниц. Список использованной литературы занимает 9 страниц и включает 73 позиции.

2. Перечень ключевых слов

ПРАВО ЧЕЛОВЕКА НА ЧИСТЫЙ ВОЗДУХ, ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРАВА ЧЕЛОВЕКА, ПРАВО ПРАВ ЧЕЛОВЕКА, МЕЖДУНАРОДНОЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ ПРАВО, ПРАВО НА БЛАГОПРИЯТНУЮ ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ, МАТЕРИАЛЬНЫЕ И ПРОЦЕССУАЛЬНЫЕ ПРАВА ЧЕЛОВЕКА.

3. Содержание работы

Объект исследования – право человека на чистый воздух.

Цель работы - комплексное теоретическое обоснование основных элементов концепции права человека на чистый воздух посредством компаративного исследования положений международного экологического права и права прав человека, научных теорий, а также документов международных организаций.

Методы научного исследования. В работе использованы общие и частные методы научного познания, такие как теоретические (дедукция, индукция, классификация, анализ), а также историко-правовой и сравнительно-правовой методы.

Полученные результаты и их новизна. В результате исследования была изучена эволюция формирования концепции права человека на чистый воздух в доктрине, документах международных организаций и др. Также в работе было сформулировано содержание права на чистый воздух, определены наиболее уязвимые группы населения в отношении воздействия загрязнения качества воздуха и дано аргументированное обоснование, почему именно эти категории людей относятся к наиболее уязвимым. Были рассмотрены способы реализации права на чистый воздух в Соединённых Штатах Америки и Европейском Союзе, благодаря которым получилось выявить наиболее распространённые ошибки в реализации права и выдвинуть предложения по составлению плана по обеспечению осуществлению, уважению и защите права человека на чистый воздух.

Рекомендации по использованию результатов работы. Результаты исследования могут быть использованы в процессе дальнейшего исследования права человека на чистый воздух, а также при подготовке монографий и учебных пособий.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы. Использованные материалы и результаты дипломной работы являются достоверными. Работа выполнена самостоятельно.

АНАТАЦЫЯ

1. Структура і аб'ём дыпломнай працы

Дыпломная праца складаецца з заданні на дыпломную працу, зместа, рэферата дыпломнай работы, увядзення, трох кіраўнікоў, заключэння, 1 прыкладання, спісу выкарыстанай літаратуры. Агульны аб'ём працы складае 64 старонак. Спіс выкарыстанай літаратуры займае 9 старонак і ўключае 73 пазіцыі.

2. Пералік ключавых слоў

ПРАВА ЧАЛАВЕКА НА ЧЫСТАЕ ПАВЕТРА, ЭКАЛАГІЧНЫЯ ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА, ПРАВА ПРАВОЎ ЧАЛАВЕКА, МІЖНАРОДНАЕ ЭКАЛАГІЧНАЕ ПРАВА, ПРАВА НА СПРЫЯЛЬНАЕ НАВАКОЛЬНАЕ АСЯРОДДЗЕ, МАТЭРЫЯЛЬНЫЯ І ПРАЦЭСУАЛЬНЫЯ ПРАВЫ ЧАЛАВЕКА.

3. Змест працы

Аб'ект даследавання – права чалавека на чыстае паветра.

Мэта працы – комплекснае тэарэтычнае абгрунтаванне асноўных элементаў канцэпцыі права чалавека на чыстае паветра з дапамогай кампаратыўнага даследавання палажэнняў міжнароднага экалагічнага права і права правоў чалавека, навуковых тэорый, а таксама дакументаў міжнародных арганізацый.

Метады навуковага даследавання. У працы выкарыстаны агульныя і прыватныя метады навуковага пазнання, такія як тэарэтычныя (дэдукцыя, індукцыя, класіфікацыя, аналіз), а таксама гісторыка-прававой і параўнальна-прававой метады.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У выніку даследавання была вывучана эвалюцыя фарміравання канцэпцыі Правы чалавека на чыстае паветра ў дактрыне, дакументах міжнародных арганізацый і інш. Таксама ў працы было сфармулявана ўтрыманне права на чыстае паветра, вызначаны найбольш уразлівыя групы насельніцтва ў дачыненні да ўздзеяння забруджвання якасці паветра і дадзена аргументаванае абгрунтаванне, чаму менавіта гэтыя катэгорыі людзей ставяцца да найбольш уразлівым. Былі разгледжаны спосабы рэалізацыі права на чыстае паветра ў Злучаных Штатах Амерыкі і Еўрапейскім Саюзе, дзякуючы якім атрымалася выявіць найбольш распаўсюджаныя памылкі ў рэалізацыі права і вылучыць прапановы па складанні плана па забеспячэнні ажыццяўленню, павазе і абароне Правы чалавека на чыстае паветра.

Рэкамендацыі па выкарыстанні вынікаў працы. Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў працэсе далейшага даследавання Правы чалавека на чыстае паветра, а таксама пры падрыхтоўцы манаграфій і навучальных дапаможнікаў.

Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы. Выкарыстаныя матэрыялы і вынікі дыпломнай працы з'яўляюцца дакладнымі. Праца выканана самастойна.

ANNONATION

1. Structure and scope of the diploma work

The thesis consists of the assignment for the thesis, the table of contents, the abstract of the thesis, the introduction, three chapters, the conclusion, 1 appendix, and the list of references. The total volume of the work is 64 pages. The list of references occupies 9 pages and includes 73 positions.

2. Keywords: The human right to clean air, environmental human rights, human rights law, international environmental law, the right to a favorable environment, substantive and procedural human rights.

3. Content of the work

The object of the study is the human right to clean air.

The purpose of the work is a comprehensive theoretical justification of the main elements of the concept of the human right to clean air through a comparative study of the provisions of international environmental law and human rights law, scientific theories, as well as documents of international organizations.

Methods of scientific research. The paper uses general and particular methods of scientific knowledge, such as theoretical (deduction, induction, classification, analysis), as well as historical-legal and comparative-legal methods.

The results obtained and their novelty. As a result of the study, the evolution of the formation of the concept of the human right to clean air in the doctrine, documents of international organizations, etc. was studied. The paper also formulated the content of the right to clean air, identified the most vulnerable groups of the population in relation to the impact of air quality pollution, and provided a reasoned justification for why these categories of people are among the most vulnerable. Ways to implement the right to clean air in the United States of America and the European Union were considered, which helped identify the most common mistakes in the implementation of the right and put forward proposals for drawing up a plan to ensure the implementation, respect and protection of the human right to clean air.

Recommendations for using the results of the work. The results of the study can be used in the process of further research on the human right to clean air, as well as in the preparation of monographs and textbooks.

The reliability of the materials and results of the thesis. The materials used and the results of the thesis are reliable. The work was done independently.